

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 249.374 van 30 december 2020
in de zaak A. 225.656/X-17.284**

In zake :

1. XXXX
2. XXXX
3. XXXX

bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Philippe Vande Castele
kantoor houdend te 2900 Schoten
Klamperdreef 7

tegen :

de STAD ANTWERPEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Bob Martens en Birgit Creemers
kantoor houdend te 1050 Brussel
Louizalaan 106
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkommende partij :

1. de NV VOORUITZICHT
2. de CVBA DE IDEALE WONING

bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Peter De Smedt
kantoor houdend te 9000 Gent
Kasteellaan 141
bij wie woonplaats wordt gekozen
eveneens bijgestaan door
advocaat Matthias Strubbe
kantoor houdend te 8020 Oostkamp
Hertsbergsestraat 4

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 11 juli 2018, strekt tot de nietigverklaring van het “gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan ‘Hoekakker’, district Ekeren, goedgekeurd op 2 mei 2018 door de Gemeenteraad Stad Antwerpen” en van “de beslissingen (d. 16 oktober 2017) van de voorlopige en definitieve vaststelling van dit gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan ‘Hoekakker’, district Ekeren”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partijen hebben een memorie van wederantwoord ingediend.

De nv Vooruitzicht en de cvba De Ideale Woning hebben een verzoekschrift tot tussenkomst ingediend. De tussenkomsten zijn toegestaan bij beschikking van 2 oktober 2018. De tussenkomende partijen hebben een memorie ingediend.

Eerste auditeur An Van den broeck heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partijen, de verwerende partij en de tussenkomende partijen hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 20 november 2020.

Staatsraad Stephan De Taeye heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Philippe Vande Castele, die verschijnt voor de verzoekende partijen, advocaat Birgit Creemers, die verschijnt voor de

verwerende partij, en advocaat Peter De Smedt, die verschijnt voor de tussenkomende partijen, zijn gehoord.

Eerste auditeur An Van den broeck heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De site ‘Hoekakker’ betreft een onbebouwd en groen gebied van ongeveer 18 hectare groot, gelegen in de wijk Donk in het district Ekeren van de stad Antwerpen. Het bestaat grotendeels uit weilanden en akkers en drie beken stromen in of in de onmiddellijke omgeving van het plangebied: de Donkse Beek loopt langs de Prinshoeveweg ten noorden van het gebied, de Oudelandse beek doorkruist het plangebied en de Laarse beek stroomt ten zuiden parallel met de E19.

3.2. Het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan ‘Afbakening grootstedelijk gebied Antwerpen’, zoals definitief vastgesteld op 19 juni 2009 (hierna: het gewestelijk RUP), bestemt het gebied tot ‘reservegebied voor wonen Hoekakker’ (artikel 2C.1) en vanaf 31 december 2015 tot ‘woongebied’ (artikel 2C.2).

3.3. Op 12 november 2015 sluit de stad Antwerpen met de tussenkomende partijen een samenwerkingsovereenkomst ‘betreffende de bijdrage voor de opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan en de projectregie voor het project “RUP Hoekakker”’.

3.4. Op 2 december 2016 keurt het college van burgemeester en schepenen van de stad Antwerpen de proces- en richtnota voor het gemeentelijk RUP 'Hoekakker' (hierna: het gemeentelijk RUP) goed.

3.5. Op 27 januari 2017 keurt het college van burgemeester en schepenen van de stad Antwerpen het masterplan Hoekakker goed.

3.6. Op 12 mei 2017 neemt het college van burgemeester en schepenen van de stad Antwerpen kennis van het voorontwerp van het gemeentelijk RUP.

3.7. Op 13 juni 2017 verleent het districtscollege van Ekeren een voorwaardelijk gunstig advies over het voorontwerp van het gemeentelijk RUP.

3.8. Op 26 juni 2017 brengt de districtsraad van Ekeren een voorwaardelijk gunstig advies over het voorontwerp van het gemeentelijk RUP uit.

3.9. Op 22 juni 2017 wordt een plenaire vergadering over het voorontwerp van het gemeentelijk RUP gehouden.

3.10. Op basis van het screeningsdossier van de verwerende partij en de uitgebrachte adviezen concludeert de dienst Milieueffectrapportage van de Vlaamse overheid (de dienst Mer) op 25 september 2017 "dat het voorgenomen plan geen aanleiding geeft tot aanzienlijke negatieve milieugevolgen en dat de opmaak van een plan-MER niet nodig is" (hierna: de ontheffingsbeslissing van de dienst Mer).

3.11. Op 16 oktober 2017 stelt de gemeenteraad van Antwerpen het ontwerp van het gemeentelijk RUP voorlopig vast.

Dit is het tweede bestreden besluit.

Op diezelfde dag keurt de gemeenteraad van Antwerpen de onder randnummer 3.3 vermelde samenwerkingsovereenkomst goed.

Met de opmaak van het gemeentelijk RUP wenst de stad Antwerpen het woongebied tot een publiek toegankelijk park te herbestemmen, gecombineerd met kwalitatieve woonontwikkelingen aan de randen en met respect voor de groene ruimte en de waterhuishouding. Het gemeentelijk RUP verfijnt de huidige bestemming en legt voor de toekomstige ontwikkeling ervan voorwaarden op.

Ter verduidelijking volgt hierna het grafisch plan met de benaderende aanduiding van XXXX:

3.12. Tijdens het openbaar onderzoek, dat van 24 oktober 2017 tot en met 22 december 2017 over het ontwerp van het gemeentelijk RUP wordt georganiseerd, wordt door de deputatie van de provincieraad van de provincie Antwerpen een advies uitgebracht en worden 572 bezwaarschriften ingediend.

3.13. In zitting van 7 maart 2018 bespreekt de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening van de stad Antwerpen (de Gecoro) de bezwaren en brengt zij een advies uit.

3.14. Op 2 mei 2018 stelt de gemeenteraad van de stad Antwerpen het gemeentelijk RUP definitief vast.

Dit is het eerste bestreden besluit.

IV. Onderzoek van de middelen

A. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

4.1. De verzoekende partijen betogen in hun memorie van wederantwoord dat zij geen kennis hadden van het advies van de Gecoro en van de ontheffingsbeslissing van de dienst Mer en menen dat dit een nieuw middel verantwoordt. Zij voeren in dit middel “[o]nwettige motieven en machtsoverschrijding” aan, evenals de “schending van de beginselen van behoorlijk bestuur, met inbegrip van het zorgvuldigheidsbeginsel en de antwoordplicht op de bezwaarschriften, en artikel 2.2.21 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening [,] schending van het gelijkheidsbeginsel, met inbegrip van de regel ‘*patere legem quam ipse fecisti*’, schending van (1) Besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2006 tot vaststelling van nadere regels voor de toepassing van de watertoets, tot aanwijzing van de adviesinstanties en tot vaststelling van nadere regels voor de adviesprocedure bij de watertoets, vermeld in artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid

en (2) artikel 23 van de Grondwet en schending van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid”.

De verzoekende partijen betogen dat de motiverings- en antwoordplicht is geschonden omdat de overheid verwijst naar een advies dat hen niet via publicatie ter kennis werd gebracht. Verder is er volgens hen sprake van machtsoverschrijding doordat de Gecoro en de dienst Mer “vertrouwen op de deskundigheid van de administratie” en oordelen dat “geen van de door de adviesinstanties gemaakte opmerkingen kan beschouwd worden als een opmerking die kan leiden tot de beoordeling van de effecten als aanzienlijk”, en deze overheden zodoende enkel een marginaal toezicht uitoefenen, terwijl zij hun eigen bevoegdheden en beoordelingen zelf moeten uitoefenen. De adviezen waarnaar verwezen wordt zijn de verzoekende partijen onbekend, zodat het openbaar onderzoek onregelmatig is verlopen.

4.2. In hun laatste memorie doen de verzoekende partijen nog gelden dat het niet opgaat om hen “zomaar te laten teruggrijpen naar de mogelijkheden die de openbaarheid van bestuur-wetgeving verschaft”.

Beoordeling

5.1. Verzoekers’ betoog dat zij bij het indienen van hun verzoekschrift van het advies van de Gecoro en van de ontheffingsbeslissing van de dienst Mer geen kennis hadden, kan niet overtuigen. Minstens dient aangenomen dat zij er op dat ogenblik kennis van konden hebben gehad.

Zoals de tussenkomende partijen terecht opmerken, waren de beide documenten op dat ogenblik immers vrij *online* beschikbaar, op de website van de stad Antwerpen voor wat het advies van de Gecoro betreft en op de website van het departement Omgeving voor wat de beslissing van de dienst Mer betreft.

5.2. Daarenboven kan worden opgemerkt dat verzoekers' kritiek ten gronde niet overtuigt.

5.2.1. Verzoekers houden weliswaar voor dat “[d]e motiverings- en antwoordplicht in de RUP-leefmilieu-aangelegenheid is geschonden” omdat het advies van de Gecoro hen niet ter kennis werd gebracht en zij “genoegen [hebben] moeten nemen met een samenvatting in het RUP-besluit en een opgave van het college-standpunt”, maar geven niet aan op grond van welke bepaling dergelijke verplichting tot kennisgeving aan de bezwaarindieners zou bestaan. Evenmin tonen zij aan, en beweren zij zelfs niet, dat (bepaalde) bezwaren niet afdoende zouden zijn beantwoord.

5.2.2. De verzoekende partijen menen in een tweede kritiek dat er sprake is van machtsoverschrijding omdat de dienst Mer en de Gecoro verwijzen naar de opmerkingen van de adviesinstanties, hetgeen “onwettig” zou zijn omdat deze overheden zodoende “hun eigen bevoegdheden en beoordelingen” niet zelf uitoefenen.

Vastgesteld moet evenwel worden dat uit de ontheffingsbeslissing van de dienst Mer blijkt dat deze dienst kennis heeft genomen van het (aangepaste) screeningsdossier en van de uitgebrachte adviezen, van oordeel is dat dit dossier “de nodige informatie over het voorgenomen plan [bevat]” en “de relevante milieudisciplines besproken [heeft]” en op basis daarvan heeft besloten “dat het voorgenomen plan geen aanleiding geeft tot aanzienlijke negatieve milieugevolgen en dat de opmaak van een plan-MER niet nodig is”.

Uit het advies van de Gecoro blijkt evenzeer dat zij de bezwaren en adviezen bij haar beoordeling heeft betrokken, en vervolgens haar eigen beoordeling ervan heeft gemaakt en een eigen advies heeft uitgebracht.

Er is dan ook geen sprake van machtsoverschrijding.

5.2.3. Tenslotte betogen de verzoekende partijen dat “[h]et openbaar onderzoek [...] onregelmatig verlopen [is] bij gebrek aan mededeling van relevante akten”. Zij duiden evenwel niet aan welke “relevante akten” ten onrechte niet tijdens het openbaar onderzoek werden voorgelegd en maken niet aannemelijk dat, om volledig te zijn, alle adviezen tijdens dat onderzoek ter inzage moesten worden gelegd en dat de samenvatting en de beoordeling ervan niet zouden kunnen volstaan.

5.3. Het middel wordt verworpen.

B. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

6.1. In hun verzoekschrift voeren de verzoekende partijen een “enig middel” aan, dat zij afleiden uit de schending van “[o]nwettige motieven en machtsoverschrijding, evenals schending van de beginselen van behoorlijk bestuur, met inbegrip van het zorgvuldigheidsbeginsel en de antwoordplicht op de bezwaarschriften, en artikel 2.2.21 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening [,] schending van het gelijkheidsbeginsel, met inbegrip van de regel ‘*patere legem quam ipse fecisti*’ [,] schending van (1) Besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2006 tot vaststelling van nadere regels voor de toepassing van de watertoets, tot aanwijzing van de adviesinstanties en tot vaststelling van nadere regels voor de adviesprocedure bij de watertoets, vermeld in artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid [hierna: DIWB] en (2) artikel 23 van de Grondwet en schending van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid”.

6.1.1. In een *eerste middelonderdeel* werken de verzoekende partijen drie kritieken uit.

Een eerste kritiek heeft betrekking op het ontbreken van een woonbehoeftestudie. De verzoekende partijen wijzen op het strategisch ruimtelijk

structuurplan van de stad Antwerpen (hierna: RSA), waaruit zij afleiden dat het plangebied niet zonder een geactualiseerde woonbehoeftestudie kan worden ontwikkeld. Hetzelfde blijkt volgens hen uit het masterplan Hoekakker. Zij stellen dat dergelijke studie tijdens het openbaar onderzoek niet voorlag, zodat het gemeentelijk RUP onwettig is en onzorgvuldig werd opgesteld.

Een tweede kritiek heeft betrekking op de watertoets, die volgens de verzoekende partijen onwettig en “problematisch” is. Zij hernemen de beschrijving van de waterproblematiek uit de toelichtingsnota bij het gewestelijk RUP, wijzen op het planmilieueffectrapport (plan-MER) bij dit gewestelijk RUP en besluiten hieruit dat de invulling van het woongebied pas kan worden toegelaten nadat de wateroverlast ter hoogte van het Groot Schijn is aangepakt, hetgeen volgens hen niet gebeurd is. Zodoende, stellen zij, zijn het zorgvuldigheidsbeginsel en de watertoetsreglementering geschonden.

Een derde kritiek heeft betrekking op de ontheffingsbeslissing van de dienst Mer. De verzoekende partijen betwisten dat er sprake is van een “klein gebied op lokaal niveau”. Zij menen dat het belang van het plangebied op bovenlokaal niveau overduidelijk uit de feitelijke gegevens ter plaatse blijkt en benadrukken dat de screening afbreuk doet aan de verplichting om alle effecten te onderzoeken en bij de beoordeling te betrekken. Zij houden ook voor dat het gemeentelijk RUP op haar cumulatieve effecten diende beoordeeld te worden.

6.1.2. In een *tweede middelonderdeel* betogen de verzoekende partijen dat de bezwaren omtrent de mobiliteitsproblematiek door de Gecoro en de plannende overheid niet afdoende werden beantwoord. Zo is de ontsluiting van het plangebied problematisch en reeds verzadigd, hetgeen volgens de verzoekende partijen in de mobiliteitsstudie en in het advies van het agentschap Wegen en Verkeer wordt erkend. Dit maakt dat het gemeentelijk RUP niet op draagkrachtige en afdoende motieven rust. Ook kan de mobiliteitsstudie die bij de eerste omgevingsvergunningsaanvraag is gevoegd te dezen niet volstaan, omdat er geen besluit aan de te verwachten negatieve milieueffecten wordt gekoppeld. Zij besluiten dat er “een gebrek aan voldoende onderzoek” is “naar de impact op

het aspect mobiliteit, in het kader van de goede ruimtelijke ordening én in de discipline mens in het kader van de MER”.

6.2.1. In hun memorie van wederantwoord stellen de verzoekende partijen, in antwoord op de *exceptio obscuri libelli* van de verwerende partij, dat het openbaar onderzoek een waarborg biedt ter vrijwaring van het recht op de bescherming van een gezond leefmilieu en een goede ruimtelijke ordening en dat artikel 23 van de Grondwet, het Verdrag van Aarhus en het zorgvuldigheidsbeginsel de goede ruimtelijke ordening waarborgen en hen aanspraak geven op een gedegen antwoord op de bezwaarschriften en een afdoende materiële en formele motivering. Ook de schending van het besluit van 20 juli 2006 werd volgens hen “keurig toegelicht”.

6.2.2. Met betrekking tot hun eerste kritiek in hun *eerste middelonderdeel* werpen de verzoekende partijen de onwettigheid op van de bestemming ‘reservatie woongebied’ van het gewestelijk RUP, en aansluitend van het voorschrift van dat plan dat op 31 december 2015 voor het kwestieuze gebied de bestemming ‘woongebied’ geldt. Zij menen dat het gewestelijk RUP geen geldig motief bevat waarom precies de site ‘Hoekakker’ tot reservatiwoongebied werd bestemd en waarom op 31 december 2015 als het ware automatisch een omvorming naar woongebied zal plaatsvinden. Ook schendt dit gewestelijk RUP volgens verzoekers artikel 23 van de Grondwet en het zorgvuldigheids- en rechtszekerheidsbeginsel. Het kwestieuze voorschrift dient krachtens artikel 159 van de Grondwet buiten toepassing gelaten te worden.

6.2.3. Wat de derde kritiek van het eerste middelonderdeel betreft, wijzen de verzoekende partijen erop dat de omvang van het plangebied is bepaald door de Vlaamse regering, die een regionale instantie is, zodat het betoog faalt dat het om een plan op lokaal niveau gaat. Ook kan het plangebied van 18 ha volgens hen niet vergeleken worden met de totale oppervlakte van de stad Antwerpen, omdat de oppervlakte van de voormalige gemeente Ekeren (voor de fusie in 1983) slechts 800 ha bedroeg en de wijk Ekeren Donk ongeveer 200 ha.

De verzoekende partijen vragen de volgende prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof te stellen:

“Schenden de artikelen 4.2.3 en 4.2.3*bis* van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (afgekort : DABM) niet de artikelen 10, 11 en 23 van de Grondwet, afzonderlijk genomen en in samenhang genomen met enerzijds de beginselen van zorgvuldigheid en voorzorg en anderzijds artikel 191 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Doordat, en in de interpretatie dat, uit artikel 4.2.3, § 3, DABM volgt dat voor een plan dat ‘het gebruik bepaalt van een klein gebied op lokaal niveau’ de opmaak van een planMER niet nodig is, wanneer blijkt dat dit plan geen aanzienlijke milieueffecten kan hebben, en dit ongeacht of het plan al dan niet betrekking heeft op een project opgesomd in bijlage II bij het project-MER-besluit, hierbij volgt dat wegens de toepassing van het criterium van de ‘omvang van het plan-gebied, vergeleken met die van het grondgebied van de lokale instantie’, aangehaald in het arrest van het Hof van Justitie van 21 december 2016, C-444/15, naargelang de omvang van het grondgebied van de lokale instantie een gebied van dezelfde omvang al dan niet in aanmerking komt als ‘klein gebied’ en voor dezelfde plannen, programma's en projecten dus naargelang de ‘omvang van het grondgebied van de lokale instantie’ al dan niet een plan-Mer moet worden opgemaakt?”

Zij vragen tevens om de volgende prejudiciële vraag aan het Hof van Justitie van de Europese Unie te stellen:

“Schendt artikel 3.3 van de Richtlijn 2001/42 van het Europees Parlement en de Raad van 27 juni 2001 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's niet het gelijkheidsbeginsel, de beginselen van zorgvuldigheid en voorzorg en artikel 191 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Doordat, en in de interpretatie dat uit artikel 3.3 van de Richtlijn 2001/42 volgt dat voor een plan dat ‘het gebruik bepaalt van een klein gebied op lokaal niveau’ de opmaak van een milieubeoordeling niet nodig is, wanneer blijkt dat dit plan geen aanzienlijke milieueffecten kan hebben, en dit ongeacht of het plan betrekking heeft op ‘plannen en programma's die voorbereid worden met betrekking tot landbouw, bosbouw, visserij, energie, industrie, vervoer, afvalstoffenbeheer, waterbeheer, telecommunicatie, toerisme en ruimtelijke ordening of grondgebruik en die het kader vormen voor de toekenning van toekomstige vergunningen voor de in bijlagen I en II bij Richtlijn 85/337/EEG genoemde projecten’, zoals opgesomd in artikel 3.2 van de Richtlijn 2001/42, waaruit volgt dat wegens de toepassing van het criterium van de ‘omvang van het plangebied, vergeleken met die van het grondgebied van de lokale instantie’, aangehaald in het arrest van het Hof van Justitie van 21 december 2016, C-444/15, naargelang de omvang van het grondgebied van de lokale instantie een gebied van dezelfde omvang al dan niet in aanmerking komt als ‘klein gebied’ en voor dezelfde plannen, programma's en projecten dus naargelang

de ‘omvang van het grondgebied van de lokale instantie’ al dan niet een milieubeoordeling moet worden opgemaakt?”

6.2.4. Daarnaast merken de verzoekende partijen op dat naast 450 woningen ook meer dan 5000 m² aan voorzieningen en 40.000 m³ bufferzone gepland worden. Zij relateren dit aan de Richtlijn 2011/42 [lees: 2001/42] en stellen dat zij het bij het rechte eind hebben door het ongeldig ontbreken van een plan-MER op te werpen.

6.2.5. Wat de ingediende bezwaren betreft, achten de verzoekende partijen de motiverings- en antwoordplicht in hun memorie van wederantwoord geschonden omdat naar het advies van de Gecoro wordt verwezen, terwijl dit advies hen niet via publicatie ter kennis werd gebracht. Verder is er sprake van machtsoverschrijding doordat de Gecoro en de dienst Mer “vertrouwen op de deskundigheid van de administratie” en oordelen dat “geen van de door de adviesinstanties gemaakte opmerkingen kan beschouwd worden als een opmerking die kan leiden tot de beoordeling van de effecten als aanzienlijk”. Zij oefenen zodoende enkel een marginaal toezicht uit, terwijl zij hun eigen bevoegdheden en beoordelingen zelf moeten uitoefenen. De adviezen waarnaar verwezen wordt, zijn de verzoekende partijen verder onbekend, zodat het openbaar onderzoek onregelmatig is verlopen.

6.2.6. Ook wat het *tweede middelonderdeel* betreft, achten de verzoekende partijen in hun memorie van wederantwoord de motiverings- en antwoordplicht geschonden omdat naar het advies van de Gecoro wordt verwezen, dat hen niet via publicatie ter kennis werd gebracht.

Daarnaast menen zij dat de studie uitgevoerd door “MINT” niet onpartijdig en genuanceerd is, omdat die door de bouwheren is uitgevoerd, en enkel in de onmiddellijke omgeving in straten van de wijk en niet voor het doorgangsverkeer op de enige twee uitvalswegen van de wijk (Laar en Veltwijcklaan). Zij wijzen erop dat de studie door de districtsraad van Ekeren afgekeurd werd.

6.3. In hun laatste memorie stellen de verzoekende partijen nog dat het niet opgaat om hun kritiek af te wijzen op grond van “de mogelijkheden die de openbaarheid van bestuur-wetgeving verschaft”.

In hun eerste kritiek in hun *eerste middelonderdeel*, gericht tegen het gebrek aan een woonbehoeftestudie, stellen verzoekers dat in leefmilieuzaken de mogelijke schending van het zorgvuldigheidsbeginsel en artikel 23 van de Grondwet de openbare orde raakt. Wat hun tweede kritiek, betreffende de watertoets, aangaat, betogen zij dat de oplossing van de waterproblematiek “*ad kalendas graecas*” is vooruitgeschoven, terwijl het plan-MER bij het gewestelijk RUP de oplossing ervan nochtans als “randvoorwaarde” stelt. Betreffende hun derde kritiek, gericht tegen het gebrek aan een plan-MER, stellen verzoekers nog dat de prejudiciële vraag aan het Hof van Justitie van de Europese Unie ambtshalve moet gesteld worden. Ook menen zij dat het betoog in hun memorie van wederantwoord aangaande “de oppervlakte van de Stad” en de “handelsruimten met een bruto-oppervlakte van 5.000 m² of meer” een ontvankelijke kritiek op het verweer van de verwerende partij uitmaakt.

Wat het aspect van de mobiliteit, aangevoerd in het *tweede middelonderdeel*, betreft, stellen de verzoekende partijen nog dat het “de vraag [is] of de mobiliteitsimpact keurig werd ingeschat als ‘niet significant’”.

Beoordeling

7.1. Met de verwerende en tussenkomende partijen moet vastgesteld worden dat het middel zoals uiteengezet in het verzoekschrift niet toelicht op welke wijze ‘het besluit van 20 juli 2006’, artikel 23 van de Grondwet, alsook het beginsel ‘*patere legem quam ipse fecisti*’ en het gelijkheidsbeginsel door het bestreden besluit geschonden worden. De nadere toelichting die de verzoekende partijen in hun memorie van wederantwoord aanvoeren, kan dit gebrek niet verhelpen.

De door de verwerende partij en de tussenkomen de partijen opgeworpen excepties van onontvankelijkheid van het middel zijn gegrond voor wat de aangevoerde schending van de voormelde rechtsregels betreft.

7.2. Waar de verzoekende partijen in hun memorie van wederantwoord voorhouden dat zij eerder van het advies van de Gecoro en van de ontheffingsbeslissing van de dienst Mer geen kennis hadden, en een schending van de “motiverings- en antwoordplicht in de RUP-leefmilieu-aangelegenheid” in dit verband aanvoeren, kan hun betoog geen bijval vinden om de redenen vermeld onder randnummer 5.1 en volgende.

7.3.1.1. Wat verzoekers eerste kritiek van hun *eerste middelonderdeel* betreft, te weten het gebrek aan een woonbehoeftestudie, wordt vastgesteld dat deze kritiek identiek is aan de kritiek die tijdens het openbaar onderzoek werd geuit.

In het advies van de Gecoro is deze kritiek letterlijk hernomen en als volgt beantwoord:

“De Gecoro verwijst naar de VCRO, het RSV en het GRUP Afbakening Grootstedelijk gebied Antwerpen (GRUP AGGA).

De VCRO bepaalt dat er structuurplannen en ruimtelijke uitvoeringsplannen worden opgemaakt op Vlaams, provinciaal en gemeentelijk niveau. Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen bevat de structuurbepalende elementen van gewestelijk belang en taakstellingen met betrekking tot de uitvoering ervan, met aanduiding van de onderdelen die door het Vlaamse Gewest, de provincies of de gemeenten moeten worden uitgevoerd.

Het RSV verduidelijkt dat in het kader van het subsidiariteitsprincipe de lagere niveaus zich richten naar het kader en de beperkingen van het hogere niveau. Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen geeft de gewenste ruimtelijke structuur van Vlaanderen weer. Het Vlaams gewestelijk niveau zal uitsluitend de ruimtelijke structuren en elementen behandelen die van gewestelijk of bovengewestelijk belang zijn.

Verder bepaalt Artikel 2.2.13. § 3. van de VCRO (01/09/2014-30/04/2017) dat de voorschriften van de gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen niet kunnen afwijken van de voorschriften van de provinciale en de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen, tenzij de provincieraad, respectievelijk de Vlaamse Regering daarvoor hun instemming verlenen.

Het Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan (s-RSA) dateert van eind 2006.

De Vlaamse Regering heeft bij de afbakening van het grootstedelijk gebied Antwerpen ervoor geopteerd om het plangebied tot woongebied te bestemmen vanaf 31 december 2015. Deze vaststelling vloeit voort uit haar taakstelling uit het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen om bij de afbakening van grootstedelijk gebied aandacht te hebben voor de implementatie van de taakstelling voor woningbouw. Het GRUP AGGA werd definitief vastgesteld op 19/06/2009.

Het plangebied zou bijgevolg ontwikkeld kunnen worden voor bewoning zonder bijkomend planinitiatief. De stad Antwerpen maakt hier evenwel gebruik van haar bevoegdheid om het vigerend GRUP te verfijnen en te vergroenen. De Gecoro acht het bezwaar ongegrond.”

7.3.1.2. De verzoekende partijen beperken zich tot het hernemen van het bezwaar en gaan op het antwoord van de Gecoro niet in.

Zoals de Gecoro in haar advies aangeeft, werd op 19 juni 2009 het gewestelijk RUP definitief vastgesteld. Ingevolge dit gewestelijk RUP werd het plangebied van woonuitbreidingsgebied naar ‘reservegebied voor wonen’ (artikel 2C.1) herbestemd. Volgens dit laatste voorschrift is het gebied vanaf 31 december 2015 bestemd voor wonen, zoals bepaald in artikel 2C.2 ‘woongebied’.

Blijkens de toelichtingsnota bij het gewestelijk RUP wordt het tot woongebied herbestemd om in het grootstedelijk aanbodbeleid een rol te kunnen vervullen. In deze toelichtingsnota wordt tevens op de invulling van de taakstelling wonen en op de aangenomen deelprojecten, waaronder de site ‘Hoekakker’, ingegaan.

7.3.1.3. Nu de verzoekende partijen in hun verzoekschrift volledig aan de voormelde gegevens voorbijgaan, kan hun kritiek niet overtuigen.

7.3.1.4. Het bestreden besluit vermeldt uitdrukkelijk dat het plangebied in het gewestelijk RUP als ‘reservegebied voor wonen’ werd aangeduid en vanaf 31 december 2015 als ‘woongebied’ is bestemd. De verzoekende partijen hadden hun wettigheidskritiek daarop reeds in hun verzoekschrift kunnen en moeten

ontwikkelen. Waar zij dit eerst in hun memorie van wederantwoord doen, en in dit kader aanvoeren dat artikel 2C.1 van het gewestelijk RUP op grond van artikel 159 van de Grondwet buiten toepassing moet worden gelaten, is hun middel laattijdig en onontvankelijk. Anders dan zij dit zelf zien, kan hun uiteenzetting niet als een loutere repliek op verweersters verweer begrepen worden, en raakt hun wettigheidsexceptie niet de openbare orde. De desbetreffende ontvankelijkheidsexcepties van de verwerende en de tussenkomende partijen zijn gegrond.

7.3.2.1. Wat hun tweede kritiek, gericht tegen de watertoets, betreft, wijzen de verzoekende partijen op de toelichting bij het gewestelijk RUP, waarin wordt gesteld dat de wateroverlast ter hoogte van het Groot Schijn dient te worden aangepakt vooraleer het woongebied kan worden ingevuld. Zij menen dat “[d]e stad Antwerpen [...] bij het aannemen van het Gemeentelijk RUP ‘Hoekakker’, niet [laat] blijken dat de globale waterproblematiek thans opgelost is”.

7.3.2.2. Opnieuw is deze kritiek van de verzoekende partijen letterlijk in het advies van de Gecoro opgenomen. Deze commissie heeft de kritiek als volgt beantwoord:

“De Gecoro verwijst naar de toelichtingsnota en de stedenbouwkundige voorschriften.

De stelling van bezwaarindiener is niet correct in zoverre dat wordt voorgehouden dat de waterproblematiek eerst moet zijn opgelost alvorens het plangebied kan worden ontwikkeld als woongebied. De voorschriften van het GRUP AGGA zijn wat dat betreft duidelijk; vanaf 31/12/2015 kan het plangebied ontwikkeld worden als woongebied.

Bovendien bepalen de stedenbouwkundige voorschriften van huidig RUP letterlijk dat de aanleg van het park (inclusief 40.000m³ waterbuffer voor tijdelijke waterberging en -infiltratie) voorafgaand aan ontwikkeling van de andere delen van het plangebied moet gebeuren. Ook wordt opgelegd dat wijziging van het maaiveld evenals aanleg van ondergrondse constructies wordt toegestaan in zoverre ingrepen geen negatieve gevolgen hebben op de waterhuishouding. In de toelichtingsnota wordt verduidelijkt onder 11.2 Conclusie watertoets dat in kader van de opmaak van het masterplan een watertoets werd uitgevoerd om inzicht te verschaffen in de te verwachten effecten van het masterplan op het watersysteem. Het opzet van de studie is onderzoek naar te nemen maatregelen om negatieve effecten tegen te gaan. Wat betreft de buffer langsheen de Oudelandse Beek

ter behoud van het huidige bergend vermogen van het projectgebied en ten behoeve van de afwaartse gebieden, werd geopteerd voor een minimale buffercapaciteit van 40.000 m³. Het betreft een overcapaciteit t.o.v. wat volgens de berekeningen strikt nodig is (zijnde grootteorde 12.000 m³). Deze overcapaciteit kan onder andere dienen als reserve ten behoeve van de klimaatadaptatie.

Conform artikels 2.2.13. en 2.2.14. (08/01/2016- 30/04/2017) werd respectievelijk het voorontwerp en ontwerp van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan overgemaakt aan het departement voor advies. Door het departement werd noch in het advies op het voorontwerp noch tijdens de plenaire vergadering aangegeven dat het in opmaak zijnde RUP strijdig is met het vigerend GRUP.

De Gecoro acht het bezwaar bijgevolg ongegrond.”

Verder gaat het advies van de Gecoro nog in op de watertoets, waarbij onder meer wordt gewezen op de waterstudie die het masterplan voorafgaat en die van de milieuscreening deel uitmaakt.

7.3.2.3. De verzoekende partijen laten al deze elementen onbesproken en gaan niet concreet in op de watertoets die in de waterstudie werd uitgevoerd, en die als bijlage bij de screeningsnota is gevoegd en in de toelichtingsnota wordt aangehaald, en die in de stedenbouwkundige voorschriften van het gemeentelijke RUP wordt doorvertaald. De verzoekende partijen tonen zodoende niet aan dat het gemeentelijke RUP aan de in de toelichtingsnota van het gewestelijk RUP aangegeven waterproblematiek geen oplossing zou geven.

7.3.2.4. Wordt de uitgevoerde watertoets betwist, dan moet concreet worden aangegeven op grond van welke elementen deze in twijfel kan worden getrokken. De verzoekende partijen slagen daar niet in met hun algemene kritiek dat “uit het beeldmateriaal en de bevindingen van de Stad Antwerpen in het kader van de ‘watertoets’, blijkt [...] dat er nog altijd sprake is van waterproblematiek (plangebied gelegen in mogelijk én effectief overstromingsgevoelig gebied)”.

7.3.3.1. Met hun derde kritiek, gericht tegen de ontheffing van de plan-MER-plicht, betwisten de verzoekende partijen dat er te dezen van een “klein gebied op lokaal niveau” sprake is.

7.3.3.2. Uit de toepasselijke versie van artikel 4.2.3, § 3, DABM volgt dat voor een plan dat “het gebruik bepaalt van een klein gebied op lokaal niveau” de opmaak van een plan-MER niet nodig is wanneer blijkt dat dit plan geen aanzienlijke milieueffecten kan hebben, en dit ongeacht of het plan al dan niet het kader vormt voor de toekenning van een vergunning voor een project opgesomd in de bijlagen II of III bij het besluit van 10 december 2004 van de Vlaamse Regering ‘houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage’.

De verwerende partij, en in navolging de dienst Mer, zijn te dezen van oordeel dat geen plan-MER moest worden opgemaakt omdat het bestreden gemeentelijk RUP het gebruik bepaalt van een klein gebied op lokaal niveau, in de zin van de laatstgenoemde bepaling.

7.3.3.3. Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft in het arrest nr. C-444/15 van 21 december 2016 inzake Associazione Italia Nostra Onlus het volgende geantwoord op prejudiciële vragen van de Tribunale amministrativo regionale per il Veneto:

“65 Met zijn tweede en zijn derde vraag, die samen moeten worden behandeld, wenst de verwijzende rechter in wezen te vernemen of artikel 3, lid 3, van richtlijn 2001/42, gelezen in samenhang met overweging 10 van die richtlijn, aldus moet worden uitgelegd dat bij het definiëren van het in dat lid gebruikte begrip „kleine gebieden op lokaal niveau“ uitsluitend kan worden verwezen naar de omvang van het betrokken gebied.

[...]

68 Blijkens de bewoordingen van die bepaling moet een plan of programma voldoen aan twee cumulatieve voorwaarden. Het plan of programma moet het gebruik bepalen van een ‘klein gebied’ en dat gebied moet zich op ‘lokaal niveau’ bevinden.

[...]

72 Wat het begrip ‘klein gebied’ betreft, verwijst het bijvoeglijk naamwoord ‘klein’ in overeenstemming met zijn in de omgangstaal gebruikelijke betekenis naar de omvang van het gebied. Zoals de advocaat-generaal in punt 59 van haar conclusie heeft opgemerkt, kan de omvang van het gebied slechts worden begrepen als een zuiver kwantitatief criterium, namelijk de oppervlakte van het gebied waarop het in artikel 3, lid 3, van richtlijn 2001/42 bedoelde plan of programma betrekking heeft, ongeacht de milieueffecten.

73 Vastgesteld moet dan ook worden dat de Uniewetgever, door het begrip ‘kleine gebieden op lokaal niveau’ te gebruiken, het grondgebied dat

valt onder de bevoegdheid van de lokale instantie die het betrokken plan of programma heeft opgesteld en/of vastgesteld, als maatstaf heeft willen gebruiken. Aangezien het gebruik van ‘kleine gebieden’ naast de bepaling op lokaal niveau als voorwaarde wordt gesteld, is het verder zo dat de omvang van het betrokken gebied, vergeleken met die van dat grondgebied, gering moet zijn.

74 Gelet op een en ander moet op de tweede en de derde vraag worden geantwoord dat artikel 3, lid 3, van richtlijn 2001/42, gelezen in samenhang met overweging 10 van die richtlijn, aldus moet worden uitgelegd dat bij het definiëren van het in dat lid gebruikte begrip ‘kleine gebieden op lokaal niveau’ naar de omvang van het betrokken gebied moet worden verwezen met inachtneming van de volgende voorwaarden:

- het plan of programma wordt door een lokale instantie, en niet door een regionale of nationale instantie, opgesteld en/of vastgesteld, en
- binnen het onder de lokale instantie ressorterende grondgebied is de omvang van dat gebied, vergeleken met die van dat grondgebied, gering.”

7.3.3.4. De kwalificatie van een plan als een maatregel die het gebruik van een klein gebied “op lokaal niveau” bepaalt in de zin van artikel 4.2.3, § 3, eerste zin, DABM vereist derhalve dat het plan door een instantie op lokaal niveau wordt vastgesteld.

7.3.3.5. De verzoekende partijen betwisten in het verzoekschrift niet dat de verwerende partij die het plan heeft vastgesteld een instantie op lokaal niveau betreft. Het feit dat de Vlaamse regering middels het gewestelijk RUP het plangebied tot ‘woongebied’ heeft bestemd, vermag er geen afbreuk aan te doen dat de stad Antwerpen, als lokale overheid, het bestreden gemeentelijk RUP heeft vastgesteld.

7.3.3.6. De verzoekende partijen betwisten verder niet dat het plangebied een gebied van 18 ha beslaat. Verzoekers overtuigen er niet van dat de beoordeling van het kwestieuze plangebied van 18 ha als “klein gebied” ten opzichte van het grondgebied van de stad Antwerpen, de grenzen van de redelijkheid zou te buiten gaan.

Het betoog in de memorie van wederantwoord van de verzoekende partijen dat de gemeente Ekeren vóór de fusieoperatie in 1983, en dus lang voor de vaststelling van het bestreden gemeentelijk RUP, een

zelfstandige gemeente was met een oppervlakte van 800 ha, doet niet anders besluiten.

7.3.3.7. De vraag die de verzoekende partijen in dit verband aan het Hof van Justitie van de Europese Unie gesteld wensen te zien (zie randnummer 6.2.3), komt neer op een vraag tot heroverweging van de rechtspraak van dit Hof (randnummer 7.3.3.3). Met de door de verzoekende partijen aan het Grondwettelijk Hof gesuggereerde vraag (zie eveneens randnummer 6.2.3) willen zij dit Hof er in wezen toe brengen zich uit te spreken over de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie. Gelet op de duidelijke rechtspraak van het Hof van Justitie, die de Raad van State bijvalt, is er geen aanleiding om de gesuggereerde vragen te stellen, nog daargelaten de tijdigheid ervan.

7.3.3.8. De verzoekende partijen houden nog voor dat het plangebied om reden van “de ligging van het plangebied tenmidden volgebouwd woongebied, de gebrekkige ontsluiting naar omliggende hoofdverkeersaders, de verkeerscongestie aldaar, de gevoeligheid voor overstromingen en het belang van de Hoekakker voor afwatering” een belang heeft “op bovenlokaal niveau”.

Zij nemen ook wat deze kritiek betreft letterlijk het tijdens het openbaar onderzoek ingediende bezwaar over en gaan opnieuw aan het antwoord van de Gecoro voorbij:

“[...]”

De Gecoro vertrouwt op de deskundigheid van de betreffende administratie en merkt op dat de Dienst Mer het plangebied en de ontwikkeling ervan als woongebied heeft behandeld zowel in het kader van de opmaak van het vigerende GRUP AGGA (planMER) als van het gemeentelijk RUP ter verfijning van het GRUP AGGA (planMERscreening). De motivering van de beslissing van de Dienst MER komt de Gecoro niet voor als onredelijk. De screeningsnota is voldoende uitgebreid om geïnformeerd te concluderen dat er geen aanzienlijke negatieve effecten zijn op de omgeving. Enkel indien er aanzienlijke milieueffecten zijn, geldt er een verplichting tot de opmaak van een planmilieueffectenrapport.

Over het gemaakte bezwaar m.b.t. tekort aan argumenten en motivering en de stelling dat het plan geen oplossing biedt om wateroverlast te voorkomen, is de Gecoro van oordeel dat het aspect water uitvoerig werd onderzocht en toegelicht in de planMERscreening en dat het RUP wel

degelijk voorziet in afdoende ingrepen die in de toekomst zullen bijdragen aan het voorkomen van wateroverlast stroomafwaarts.

Immers de stedenbouwkundige voorschriften leggen een minimale buffercapaciteit van 40.000 m³ op. Het betreft een overcapaciteit t.o.v. wat volgens de berekeningen strikt nodig is (zijnde grootteorde 12.000 m³)."

Verder leest men in het advies van de Gecoro nog:

"De Gecoro verwijst in de eerste plaats naar de bepalingen van het GRUP AGGA, die het betrokken gebied reeds bestemd hebben naar woongebied. Er bestaat geen causaal verband tussen de hinder en nadelen die bezwaarindiener meent te ondervinden en huidig RUP.

De Gecoro beaamt dat de ontwikkeling van het gebied een impact zal hebben op de omgeving. Het RUP beperkt echter de bebouwingsmogelijkheden door een maximum aantal bijkomende woningen en vloeroppervlakte voor voorzieningen vast te leggen en door de ontwikkelingsmogelijkheden te beperken tot de randen van het gebied. Daarenboven wordt bij benadering 2/3 van het gebied herbestemd tot park. De Gecoro is daarom van mening dat het RUP de leefkwaliteit van het plangebied en van de omgeving ten goede zal komen.

[...]

De Gecoro verwijst naar de beoordeling van de planMERscreening door de Dienst MER en de conclusie dat het plan geen significante negatieve effecten tot gevolg zal hebben. De bezwaarindiener brengt geen inhoudelijke argumenten die de beoordeling door de Dienst MER in twijfel trekken.

[...]

De Gecoro verduidelijkt dat ten opzichte van het vigerend GRUP de zekerheid wordt geboden dat bij benadering 12 hectare of 2/3 van het plangebied enkel ingericht kunnen worden als publiek toegankelijk park en dit voorafgaand aan enige bebouwing. In de randen van het plangebied zijn uitsluitend wonen en aan het wonen ondersteunende functies toegelaten. De Gecoro is daarom van mening dat de woonkwaliteit zal toenemen.

[...]"

7.3.3.9. Gelet op het voormelde, overtuigen verzoekers er in hun verzoekschrift niet van dat de dienst Mer niet op goede gronden heeft beslist dat het gemeentelijk RUP een klein gebied op lokaal niveau betreft.

7.3.3.10. De verdere uitwerking van de kritiek van verzoekers in hun memorie van wederantwoord is, anders dan zij dit zelf zien, laattijdig en onontvankelijk.

7.3.4. Blijft nog verzoekers' kritiek dat de cumulatieve effecten van het gemeentelijk RUP niet werden onderzocht, kritiek die in het verzoekschrift evenwel niet verder wordt toegelicht. In de screeningsnota wordt wel degelijk ingegaan op "[l]opende of geplande projecten in de buurt". Verzoekers tonen niet aan dat de milieuscreening op dit punt foutief of anderszins onwettig zou zijn.

7.3.5. Het eerste middelonderdeel wordt verworpen.

7.4.1. De kritiek die de verzoekende partijen in het *tweede middelonderdeel* uiten, heeft betrekking op het onderzoek naar de mobiliteitseffecten en het volgens hen niet afdoende beantwoorden van de bezwaren in verband met de mobiliteit. Meer concreet hebben de verzoekende partijen kritiek op de ontsluiting van het plangebied.

7.4.2. De verzoekende partijen beperken zich in hun verzoekschrift tot het hernemen van de samenvatting van het advies van de Gecoro in het bestreden besluit, en gaan eraan voorbij dat de mobiliteitsimpact onder punt 3.8 van het advies van de Gecoro uitgebreid aan bod komt. Verder betrekken zij noch de concrete inhoud van de door hun ingediende bezwaren, noch het antwoord hierop van de Gecoro bij hun kritiek en besluiten zij op basis van een aantal algemene beschouwingen dat het antwoord "niet-afdoende" is en dat de plannende overheid onbehoorlijk heeft gehandeld.

7.4.3. Het komt de Raad van State niet toe om de ingediende bezwaarschriften zelf te onderzoeken en na te gaan op welke punten deze al dan niet afdoende zijn beantwoord.

Met hun algemene kritiek in hun verzoekschrift, zonder concreet uiteen te zetten in welke zin de weerlegging van de bezwaren omtrent de mobiliteit door de Gecoro onvoldoende wordt geacht, maken de verzoekende partijen niet aannemelijk dat het advies van de Gecoro en in navolging het bestreden besluit niet afdoende zouden zijn gemotiveerd.

7.4.4. De Gecoro verwijst naar de resultaten van de plan-MER-screening en de beslissing van de dienst Mer, waaruit blijkt dat de mobiliteitsimpact van het project bij een maximale ontwikkeling, zijnde 450 woningen, niet significant wordt geacht. De verzoekende partijen tonen niet aan dat deze beoordeling foutief is of de grenzen van de redelijkheid te buiten gaat. Een uittreksel uit de mobiliteitsstudie, waarbij verzoekers enkel citeren uit het punt 'Huidige verkeersafwikkeling' (met betrekking tot het kruispunt N11 Kapelsesteenweg X Laar), zonder in te gaan op het onderzoek van de 'Verkeersafwikkeling geplande situatie' met betrekking tot dat kruispunt waarbij besloten wordt dat de relatieve toename van de verzadigingsgraad ten gevolge van het plan niet significant is, en zonder in te gaan op de overige delen van deze studie, kan daartoe niet volstaan.

7.4.5. Dat de gemeenteraad geen bijzonder standpunt inneemt, volstaat niet om te besluiten dat het bestreden besluit niet afdoende (materieel) gemotiveerd is, nu blijkt uit dit besluit de gemeenteraad goed vaststelde dat alle bezwaren door de Gecoro zijn weerlegd en geen aanleiding geven tot een aanpassing van het gemeentelijk RUP.

7.4.6. Het advies van het agentschap Wegen en Verkeer dat de verzoekende partijen citeren, betreft een advies dat in het kader van de milieuscreening werd uitgebracht. De verzoekende partijen gaan eraan voorbij dat dit advies in de uiteindelijke screeningsnota werd verwerkt, nota die op dat punt werd aangevuld (screeningsnota, p. 56 e.v.). Door deze aanvulling niet bij hun uiteenzetting te betrekken, kunnen zij er niet van overtuigen dat het gemeentelijk RUP niet afdoende gemotiveerd zou zijn.

7.4.7. Eventuele gebreken in de mobiliteitsstudie die bij het aanvraagdossier voor de eerste omgevingsvergunning is gevoegd, zijn niet van aard om het gemeentelijk RUP te vitiëren. De tabel die de verzoekende partijen in dit verband in hun verzoekschrift hernemen, komt tevens voor in de mobiliteitsstudie die als bijlage bij de screeningsnota is gevoegd. Met de verwerende en tussenkommende partijen dient aangenomen te worden dat deze

tabel niet los gezien kan worden van de rest van de mobiliteitsstudie. In de synthese van die studie leest men:

“Wat verkeersafwikkeling betreft zijn er binnen de wijk geen problemen te verwachten. De I/C verhouding op de lokale wegvakken (lokale wegen type III) is laag, ook in de toekomstige situatie.

Op drukke wegen zoals de N11 Kapelsesteenweg (secundaire weg type III) wordt de verkeersafwikkeling voornamelijk bepaald door de afwikkelingscapaciteit van de kruispunten. Hier vormt het kruispunt N11 Kapelsesteenweg x Laar een aandachtspunt. Dit kruispunt wordt in de huidige situatie reeds zwaar belast met een hoge verzadigingsgraad tot gevolg. De doorstroming kan er op piekmomenten moeizaam verlopen. Een evaluatie van de toekomstige verkeersafwikkeling (met de ontwikkeling van het plan) geeft aan dat de verzadigingsgraad hier met ongeveer 1% zal toenemen tijdens de spitsmomenten. Deze toename van de verzadigingsgraad is niet significant volgens het significantiekader bepaald in het richtlijnenboek.

De hoge verzadigingsgraad in de ochtendspits geeft wel aan dat er een verhoogde congestiekans is. Deze hoge congestiekans is echter al in de huidige situatie aanwezig.”

7.4.8. Waar de verzoekende partijen in de memorie van wederantwoord nog verdere kritiek uiten op de mobiliteitsstudie en aanvoeren dat deze studie door de districtsraad werd afgekeurd, is hun uiteenzetting laattijdig en onontvankelijk.

7.4.9. Het tweede middelonderdeel wordt evenzeer verworpen.

7.5. Het middel wordt in zijn beide onderdelen verworpen.

V. Conclusie

8. Het beroep moet hoe dan ook als ongegrond verworpen worden.

VI. Kosten

9. Bij arrest nr. 22/2020 van 13 februari 2020 heeft het Grondwettelijk Hof de woorden “per verzoekende partij” vernietigd in artikel 4, § 4, eerste en derde lid, van de wet van 19 maart 2017 ‘tot oprichting van een

Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijsbijstand', zoals het is ingevoegd bij de wet van 26 april 2017.

Dit betekent dat de bijdrage, bedoeld in voormeld artikel slechts éénmaal is verschuldigd per verzoekschrift, ongeacht het aantal partijen.

Bijgevolg is er aanleiding om de terugbetaling te bevelen van de onterecht betaalde bijdragen.

BESLISSING

1. De Raad van State verworpt het beroep.

2. De verzoekende partijen worden verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op een rolrecht van 600 euro, een bijdrage van 20 euro en een rechtsplegingsvergoeding van 700 euro die verschuldigd is aan de verwerende partij.

De onterecht betaalde bijdragen ten bedrage van 40 euro dienen te worden terugbetaald.

De tussenkommende partijen worden verwezen in de kosten van de tussenkomst, begroot op 300 euro.

3. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad van State wordt de identiteit van de verzoekende partijen niet bekendgemaakt.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van dertig december tweeduizend twintig, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Johan Lust,	kamervoorzitter,
Jan Clement,	staatsraad,
Stephan De Taeye,	staatsraad,
bijgestaan door	
Frank Bontinck,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Frank Bontinck

Johan Lust